

HLAVNÍ TÉMA

KONFERENCE PRÁVO VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ 2019

Konference Právo ve veřejné správě je určena především zástupcům z řad státní správy a samosprávy a jejich spolupracovníkům. Její 8. ročník proběhne již tradičně v Moravské metropoli na začátku listopadu (dne 5. 11. 2019, v Orea hotelu Voroněž, Brno). V předchozích ročnících bylo jedním z hlavních témat GDPR, také letos bude program sestaven tak, aby se účastníci dozvěděli co nejvíce o tématech, která je skutečně pálí. Vznikl totiž z návrhů témat a výsledků ankety, které zvešly od účastníků předchozích ročníků, z nichž se někteří konference účastní pravidelně.

Jako první v programu konference vystoupí Mgr. Vendula Zahumenská, Ph.D. a Mgr. David Zahumenský s příspěvkem nazvaným „Obce a smlouvy s investory v praxi“. Jde o téma, kterému se přednášející věnují dlouhodobě, snaží se pomáhat samosprávám vytvářet pravidla pro jednání se stavebníky o infrastrukturu, v rámci některých svých projektů píše mj. praktické návody pro starosty a zastupitele. Jejich příspěvek by tak měl přinést mnoho praktických informací z oblasti, která jistě zajímá každou obec.

Soudce Nejvyššího správního soudu, JUDr. Ivo Pospíšil, Ph.D., přiblíží účastníkům řešení problémů souvisejících se systémovou podjatostí v aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu. Dotkne se jistě tzv. systémového rizika podjatosti a nebezpečí překročení jeho kritické míry v souvislosti s loňskou novelou správního řádu. Vlastně již evergreenem mezi tématy konference Právo ve veřejné správě je registr smluv. Od svého zavedení před třemi lety vyvolává řadu otázek a na ty aktuální odpoví ve svém příspěvku advokát Mgr. Petr Bouda. Problematice registru smluv se nevyhne žádná obec ani orgán státní správy a vzhledem k častým novelizacím zákona a technickému pokroku je to „strašák“, který nikdy

nespí. To stejné je možno říct i o trestní odpovědnosti v územní samosprávě a státní správě, mediálně často propíranému tématu týkajícímu se všech zastupitelů či řídících úředníků veřejných institucí, o kterém bude hovořit JUDr. Martin Richter z právnické fakulty Univerzity Karlovy. I v této oblasti dochází ke změnám, tentokrát ale především v rozhodování jednotlivých soudů.

Nová právní úprava přestupků je účinná již dva roky, a tak se většina adresátů, kteří s ní mají co do činění, již stihla zorientovat. Přichází tedy čas na předávání zkušeností z praxe, kterým účastníky na konferenci provede odborník v této oblasti, JUDr. Pavel Vetešník, Ph.D. Co v programu rozhodně nesmí chybět je pracovní právo. Pro tento ročník padla volba na jeho ne příliš veselou část, a to na způsoby skončení pracovního poměru úředníků, s jejichž úskalí nás seznámí JUDr. Jan Horecký, Ph.D., vedoucí katedry pracovního práva a sociálního zabezpečení právnické fakulty Masarykovy univerzity. Skončení pracovního poměru je problematika, se kterou se setkávají jak zaměstnanci, tak zaměstnavatelé a v případě úředníků má svá další specifika s ohledem na zákon o úřednících.

Pokud tedy váháte, zda se konference Právo ve veřejné správě zúčastnit či nikoli, měla by vás přesvědčit jak témata, která konference přinese, tak praktické zaměření příspěvků. Účastníci minulých ročníků určitě mohou potvrdit, že kdo čeká teoretické výklady, nedočká se, na rozdíl od toho, kdo si na konferenci přichází pro praktické návody, rady a příklady, které může následně využít v rámci svého každodenního profesního života.

Mgr. Zuzana Cholostová | Právní prostor.cz

ČLÁNEK

OBCE MAJÍ ŠIROKOU MOŽNOST NAPADAT ÚZEMNÍ PLÁNY SOUSEDNÍCH OBCÍ

Nejvyšší správní soud (NSS) rozhodl, že obce, ale i fyzické osoby a spolky, mají širokou možnost napadat územní plány sousedních obcí a jejich změny návrhem na přezkum opatření obecné povahy podle § 101a a násl. soudního řádu správního.

Usnesení č. j. 2 As 187/2017 – 264 z 29. května 2019 je tím významnější, že bylo vydáno rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, jehož závěry bývají měněny Ústavním soudem či samotným NSS jen zřídka.

V daném případě jedna z obcí napadala změnu územního plánu sousední obce. Změna navazovala na územní plán, který plánoval v dané lokalitě podél dálnice etapizovaně měnit stávající zemědělskou půdu na komerční zónu a týkala se druhé etapy této zóny. Sousední obec primárně tvrdila, že na ni komerční zóna bude mít vliv v důsledku vyvolaného hluku a dopravy. Zároveň ale tvrdila, že nejsou splněny podmínky pro vypnutí půdy ze zemědělského půdního fondu (ZPF). Krajský soud v Praze změnu

územního plánu zrušil právě pouze z důvodu, že nebyl dostatečně odůvodněn převažující veřejný zájem na vybudování dané plochy nad ochranou ZPF.

Rozšířený senát NSS řešil otázku, zda sousední obec může napadat opatření obecné povahy vydané sousední obcí, a pokud ano, jaké jsou limity. Druhý senát NSS, který věc rozšířenému senátu předložil, dospěl k závěru, že sousední obec má aktivní procesní legitimaci k takovému napadení, pokud se jí změna územního plánu může dotknout. Dotčení dodatečnou dopravou, hlukem a emisemi pak druhý senát považoval za myslitelné, a proto aktivní procesní legitimaci přiznal. Podle druhého senátu se ale ochrana ZPF na území sousední obce nijak nemohla dotknout zájmů napadající obce. Má se tedy

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Jak zvládnout kontrolu inspekce práce

Budou si moci společníci vyplatit dividendu k Vánocům?

Stravenkový paušál

Vztah nepřičetnosti k trestnému činu opilství

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

HLÍDAČ OCHRANNÝCH ZNÁMEK OCHRANNÉ ZNÁMKY POD KONTROLOU

VYHLEDÁVÁNÍ
POROVNÁVÁNÍ
MONITORING

VÍCE INFORMACÍ O NOVINCE

posuzovat jen případně nezákonné zvýšení hluku, imisí a nárůstu dopravy. Co do ostatních námitek neměla napadající obec aktivní věcnou legitimaci, jelikož se nevztahovaly k jejím právům. Takový závěr byl v souladu s tím, že ve správním soudnictví se již historicky chrání dotčená práva a žaloba není možné podat na ochranu veřejných zájmů, pokud k nim žalobce nemá vztah.

Rozšířený senát rozhodl opačně. Prvním důležitým závěrem bylo, že obec má právo reprezentovat zájmy svých občanů i ve správním soudnictví. Tj. ačkoliv obec samotná kromě radnice nemusí mít podstatný majetek, má faktické zmocnění všechny své občany reprezentovat v řízení podle soudního řádu správního. Podstatnějším závěrem je ale možnost obce namítat

Mgr. Petr Bouda z Frank Bold se zaměřuje především na problematiku registru smluv, corporate governance státem vlastněných podniků a kompetence NKÚ. Je hlavním autorem jednoho z komentářů k zákonu o registru smluv, kterému se bude věnovat i na letošním ročníku tradiční odborné konference Právo ve veřejné správě. Na následujících řádcích přinášíme ochutnávku jeho konferenčního příspěvku v rozhovorové podobě.

Na letošním ročníku odborné konference Právo ve veřejné správě vystoupíte s přednáškou „Aktuálně k registru smluv“. Registru smluv se týkala i Vaše přednáška na PVVS v roce 2017. Objevily se od té doby nějaké nové problémy při výkladu a aplikaci tohoto zákona?

Nových problémů týkajících se registru smluv je méně, což souvisí patrně s lepší znalostí zákona, od jehož plné účinnosti již uplynuly více než dva roky. Nyní se setkávám především s řešením následků nesprávného uveřejnění smlouvy, zejména jak se vypořádat s důsledky zrušení smlouvy od samého počátku, dále se změnami již uveřejněných smluv, případně s problémy, na které nebylo v původním návrhu zákona myšleno, jako je např. otázka, zda uveřejnění v registru smluv podléhá také rozhodnutí soudu nahrazující smlouvu či projev vůle jedné ze smluvních stran. Další problémy pak byly vyřešeny zatím poslední novelou zákona o registru smluv, účinnou od 1. 11. 2019 (zákon č. 177/2019 Sb.).

Za jeden z nedostatků zákona o registru smluv v původním znění byla považována povinnost uzavření smlouvy podléhající uveřejnění v písemné formě (§ 8 odst. 2 zákona). Toto ustanovení proto bylo posléze novelizováno tak, že předmětná smlouva musí být uzavřena alespoň jiným způsobem umožňujícím uveřejnění smlouvy prostřednictvím registru smluv. Splňuje tento požadavek e-mail bez elektronického podpisu? Má z Vašeho pohledu zákonná úprava registru smluv v současném znění nějaké „mezery“?

Původní návrh zákona o registru smluv byl formulován tak, že uveřejnění podléhaly pouze písemně uzavřené smlouvy, nicméně výsledné znění § 8 odst. 2 zákona obsahovalo až do 17. 8. 2017 zcela opačný princip, podle něhož každá smlouva podléhající uveřejnění v registru smluv musela být povinně uzavřena v písemné formě. To s sebou neslo řadu lépe či hůře řešitelných komplikací spojených s nutností dostat požadavku na písemnou formu, zejména při nákupu v e-shopu nebo při použití prostého elektronického podpisu, anebo v případě změn a doplnění původní smlouvy. Sankcí za nedodržení písemné formy přitom byla absolutní neplatnost takové smlouvy dle § 582 odst. 1 občanského zákoníku.

[celý rozhovor](#)

Mgr. Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

nejen skutečnosti, které se obce a jejich občanů mohou dotknout. Obec tedy může namítat dotčení jakýchkoliv veřejných zájmů, a jedním z nich může

být i ochrana ZPF na území sousední obce. Rozšířený senát vyšel z premisy, že pokud by bylo vynětí ze ZPF nezákonné (to rozšířený senát nezkoumal), mělo by to za výsledek zrušení napadené změny územního plánu. A jelikož tato změna mohla mít vliv na obec v důsledku nezákonného nárůstu dopravy, imisí nebo hluku (to ovšem rozšířený senát také nezkoumal), měla by vliv i na práva obce. V konečném důsledku tedy podle rozšířeného senátu obec může napadat

soulad s jakýmkoliv chráněným veřejným zájmem. Navrhovatel se tak může dovolat i porušení jiných právních předpisů, jejichž účelem je ochrana veřejných zájmů, ačkoliv případné porušení takových předpisů mu samotnému nemůže být na újmou.

Tento závěr NSS korigoval tím, že se musí jednat o pochybení, které reálně obsahovou nezákonnost mohlo způsobit, a nikoliv např. o drobnou procesní vadu. NSS naznačil, že výjimkou z tohoto pravidla by byla např. jen ochrana zájmu jiných osob, které by nebyly zájmy veřejnými, popř. situace, kdy se tvrzený porušený veřejný zájem „na první pohled zcela míjí s právní sférou navrhovatele“ (jako příklad uvádí rozšířený senát námítku nerespektování ochranných pásem teplovodu). Rozhodnutí tedy staví obce do role ochránce všech veřejných zájmů. Postačí, když obec bude plausibilně tvrdit možné dotčení územním plánem sousední obce (dotčení nemusí být prokázáno), a pak již bude obec moci napadat všechny aspekty chráněných veřejných zájmů.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Jiří Buryan, LL.M., Ph.D.

ZÁSADY SPOLUPRÁCE MEZI MĚSTEM A INVESTORY

Dokument stanovující pravidla pro vstup investora do území konkrétního města je zatím nepříliš rozšířeným, avšak velmi efektivním způsobem, jak vést jednání ke vzájemné spokojenosti investora i města. V praxi funguje již v několika českých městech či městských částech – např. v Mnichově Hradišti, Jihlavě, Říčanech, Táboře, Praze 5 a dalších.

Přijetí zásad může městům pomoci řešit řadu problémů, které jsou takřka vždy spojeny s novou výstavbou. Mnohé z nákladů, které by jinak neslo město, lze smluvně přenést na developery, což může městu usnadnit řešení například následujících problémů: chybějící místa ve školách a školkách, kapacita dopravní infrastruktury, kvalita veřejných prostranství, kapacita vodovodů a kanalizací,

Zásady spolupráce jsou tak vhodným nástrojem zejména pro ty města a obce, které chtějí pečovat o trvale udržitelný rozvoj svého území a chránit veřejný zájem.

Nastavení takových pravidel posílí nejen jistotu (ve smyslu jasných očekávání) a konstruktivnost spolupráce při realizaci nových developerských projektů, ale také přispívá k budování transparentního vztahu města s investory. Pro investora znamenají zásady spolupráce především jistotu a předvídatelnost požadavků na něj městem kladených; jejich splněním si investor může zajistit součinnost města k jeho záměru.

Cílem dokumentu je dát jasně najevo, za jakých podmínek bude město plánovanou výstavbu v mezích svých samosprávných kompetencí a možností podporovat. Zkušenosti z praxe ukazují, že investice do přípravy takových pravidel se vyplatí. Co všechno by kvalitní zásady pro spolupráci s investory určitě neměly vynechat?

1) Schválení a závaznost zásad

Zásady jednání s investory musí být oficiálním, veřejně dostupným dokumentem, který schválí zastupitelstvo města a se kterým má investor možnost se seznámit již v počátku plánování svého záměru. Pro město jsou zásady v momentě jejich schválení závazné a musí se jimi řídit. Investorem by z nich mělo být také jasné, v jaké fázi projektu a na koho se mají v rámci vedení města obrátit. Důležité je určit, kdo bude postup jednotlivých odborů města vzájemně koordinovat tak, aby např. jejich požadavky na záměr nebyly ve vzájemném rozporu, což se jinak nezřídká stává.

2) Potřeby a existující plány města

Pro tvorbu zásad spolupráce s investory neexistuje žádná zákonem stanovená nebo doporučená metodika. Základním pravidlem však vždy zůstává, že dokument nelze tvořit izolovaně a že musí reagovat na priority a potřeby rozvoje města, v němž se předpokládá nová výstavba. Právě pro to je třeba stanovit pravidla, která by platila pro všechny budoucí stavebníky. Pokud město zároveň pracuje se strategickým plánem svého rozvoje, je vhodné na tento dokument navázat.

3) Vymezení jasných požadavků ohledně vybudování infrastruktury, občanské vybavenosti či podoby veřejného prostoru

Zásadami dávají města investorům najevo, že by měli nést odpovědnost za budoucí podobu jimi dotčeného území a za dopady vyvolané realizací jejich záměrů. Města proto mohou legálně požadovat jejich spoluúčast, kterou lze zajistit buď finančním příspěvkem nebo přímým plněním. U jednodušších projektů se lze vydat cestou stanovení fixního příspěvku např. za 1m² hrubých podlažních ploch či zastavěné plochy, pak budete např. uzavírat smlouvu o finančním či investičním příspěvku na vybudování veřejné infrastruktury.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Jiří Nezhyba | partner, Frank Bold Advokáti

NEZÁKONNÉ PŘESTUPKOVÉ ŘÍZENÍ

Obviněnému z přestupku náleží náhrada nákladů obhajoby, pokud správní orgán řízení o přestupku zastaví kvůli pochybením policejního orgánu při dokumentaci nehody.

II. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Ludvík David) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1, neboť jím bylo porušeno právo stěžovatele na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím při výkonu veřejné moci podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel čelil obvinění ve věci přestupku v provozu na pozemních komunikacích, kterého se měl dopustit tím, že na parkovišti řídil automobil, se kterým při vyjíždění z parkovacího místa couváním ohrozil jiné vozidlo. Magistrát města Ostravy zahájil se stěžovatelem řízení o přestupku, které bylo přerušeno za účelem vypracování znaleckého posudku. Znalec však konstatoval, že z dokumentace pořízené policejním orgánem nebylo možno seznat konečné postavení vozidla a zodpovědět tak otázku, zda byla či nebyla obě vozidla před střetem v pohybu. Správní orgán mj. i proto uzavřel, že v jednání stěžovatele nelze spatřovat naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a řízení zastavil. Stěžovatel poté neúspěšně žádal podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem o náhradu škody a poskytnutí přiměřeného zadoostičinění Ministerstvo dopravy. Obrátil se proto na Obvodní soud pro Prahu 1 s žalobou o zaplacení částky 4 719 Kč, představující náklady vynaložené na právní zastoupení před správním orgánem. Obvodní soud žalobu zamítl, což odůvodnil zejména tím, že v případě zastavení přestupkového řízení nelze automaticky dovozovat odpovědnost státu podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem tak, jak tomu bývá v případě škody vzniklé zahájením trestního řízení, které neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Nelze tedy podle něj dovodit odpovědnost státu za škodu způsobenou rozhodnutím, které nebylo zrušeno, a nebyl tedy prokázán nesprávný úřední postup. Stěžovatel se poté obrátil na Ústavní soud.

 [celý článek](#)

LEGISLATIVA

NOVELA ZÁKONA O FINANČNÍ KONTROLE

Dne 16. 5. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 126/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo financí k této novele o desítku změnových bodů v důvodové zprávě vysvětluje, že je gestorem implementace evropské směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. Ta byla do českého právního řádu primárně implementována zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, zákonem č. 25/2017 Sb., o sběru vybraných údajů pro účely monitorování a řízení veřejných financí, a vyhláškou č. 312/2014 Sb., o podmínkách sestavení účetních výkazů za Českou republiku (tzv. konsolidační vyhláška státu). V roce 2016 byl předložen navíc návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí, který měl úplnou transpozici směrnice do českého právního řádu dokončit. Byl však Senátem zamítnut a následně v Poslanecké sněmovně již neschválen.

Směrnice přitom členským státům uložila povinnost nastavit systémy řízení a kontroly veřejných financí ve všech organizacích sektoru vládních institucí. Smyslem tohoto požadavku Evropské unie mělo být zajištění dostupnosti spolehlivých fiskálních údajů jakožto nutného předpokladu pro výkon dohledu a monitorování, které má umožnit rychlou reakci v případě neočekávaného rozpočtového vývoje členských států.

Aktuální novela byla zpracována v návaznosti na řízení o porušení smlouvy vedené proti České republice pro nesplnění povinnosti notifikace k této směrnici. Směrnice totiž, dle důvodové zprávy, nebyla do uplynutí transpoziční lhůty řádně transponována, tudíž doposud nebyla ani plně implementována. Vzhledem k tomu, že v roce 2014 bylo České republice zasláno formální upozornění na nedodržení termínu transpozice této směrnice, bylo Ministerstvo financí jakožto gestor povinnou zpracovat návrh právní úpravy, jež výše popsané uvede do korektního stavu. Takovou úpravu má nakonec přinést právě publikovaný zákon, jehož účinností má být transpozice výše uvedené směrnice řádně ukončena. Jeho deklarovaným cílem totiž je rozšířit okruh orgánů veřejné správy definovaných v § 2 písm. a) zákona o finanční kontrole v souladu s požadavky směrnice.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ROZHOVOR

PAVEL VETEŠNÍK

Listopadová konference Právo ve veřejné správě se kvapem blíží a účastníci se mohou těšit opět na zajímavé řečníky, mezi kterými se letos objeví JUDr. Pavel Vetešník, Ph.D. Pavel Vetešník pracuje na legislativním a právním odboru České národní banky, je členem pracovní komise pro veřejné právo Legislativní rady vlády, rozkladové komise Ministerstva vnitra a Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Podílel se také například na přípravě zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Na co se tedy můžete těšit?

V listopadu budete přednášet na dalším ročníku odborné konference Právo ve veřejné správě. Na co se mohou účastníci kongresu v rámci Vaší přednášky těšit?

V rámci přednášky bych se chtěl zaměřit na vymezení některých nových hmotně-právních a procesně-právních institutů, které můžou v aplikační praxi způsobovat problémy, na vymezení některých specifických odchylek v odpovědnosti za přestupky a v řízení o přestupcích provedených tzv. změnovým zákonem a na aktuální novelu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, která reaguje právě na potřeby aplikační praxe.

Jste spoluautorem komentáře zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Jak byste zhodnotil rekodifikaci přestupkového práva po těch několika málo letech od účinnosti nových přestupkových zákonů? Lze vůbec už nyní činit nějaké závěry?

Rekodifikaci přestupkového práva hodnotím velmi pozitivně. Vzhledem ke skutečnosti, že při této rekodifikaci se vycházelo z předchozího zákona o přestupcích, z navazující judikatury a z aplikační praxe, došlo k přechodu na novou právní úpravu bez větších obtíží. Rekodifikací přestupkového práva tak došlo ke sjednocení právní úpravy odpovědnosti za přestupky fyzických osob a odpovědnosti za jiné správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob spolu s právní úpravou zvláštního řízení k uplatnění této odpovědnosti.

Jaké jsou nejpálčivější otázky / problémy týkající se aplikace nových přestupkových zákonů, které vyvstaly z dosavadní praxe?

Těch otázek či problémů je celá řada, jedná se zejména o časovou působnost zákona, aplikaci přechodných ustanovení, věcnou příslušnost k projednání přestupků či aplikaci nových hmotně-právních a procesně-právních institutů.

Existují v rámci přestupkového práva nějaké oblasti, případně konkrétní instituty, které by bylo podle Vás vhodné již nyní novelizovat?

Těchto oblastí je několik např. oblast stavění a přerušení promlčecí doby; oblast ochrany osob vystupujících v řízení; oblast zastoupení obecnými zmocněnci, kteří opětovně vystupují v řízení před správními orgány v různých věcech; oblast součinnosti správních orgánů; oblast vzdělání oprávněných úředních osob, které projednávají přestupky.

[celý rozhovor](#)

Hana Treutlerová | redaktorka

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE

 CODEXIS®

KOMPLETNÍ A AKTUÁLNÍ ZNĚNÍ ZÁKONŮ

Výklady. Články. Komentáře.
Právní informace v souvislostech.

ZJISTIT VÍCE